

Raport

**Pełnomocnika Dyrektora ITG KOMAG ds. otwartego dostępu
z działań przeprowadzonych w 2021 roku**

Realizując zadania wytyczone przez znowelizowaną Politykę otwartego dostępu zatwierdzoną zarządzeniem Dyrektora nr 26/2021, w roku 2021 wykonano następujące zadania:

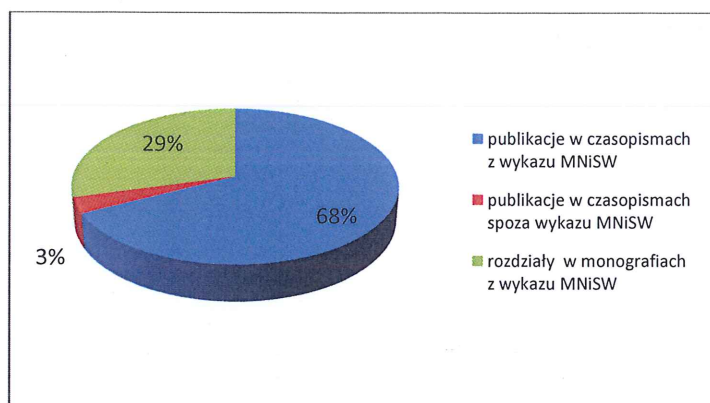
DZIAŁANIA W RAMACH PROGRAMU PUBLIKACYJNEGO

W 2021 roku pracownicy ITG KOMAG byli autorami /współautorami względnie redaktorami naukowymi 92 publikacji. W tym:

- 62 publikacje w czasopiśmie i materiałach konferencyjnych ujętych w wykazie MNiSW (zaktualizowanym na podstawie Komunikatu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 grudnia 2021 r.),
- 3 publikacje w czasopiśmie spoza wykazu MNiSW,
- 27 rozdziałów w monografiach w wydawnictwach ujętych w wykazie MNiSW.

Klasyfikacja publikacji jest zgodna z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej.

Strukturę rodzajową opracowań przedstawia Rys 1.

Rys 1. Publikacje pracowników Instytutu w 2021 roku

Artykuły publikowano w następujących dyscyplinach:

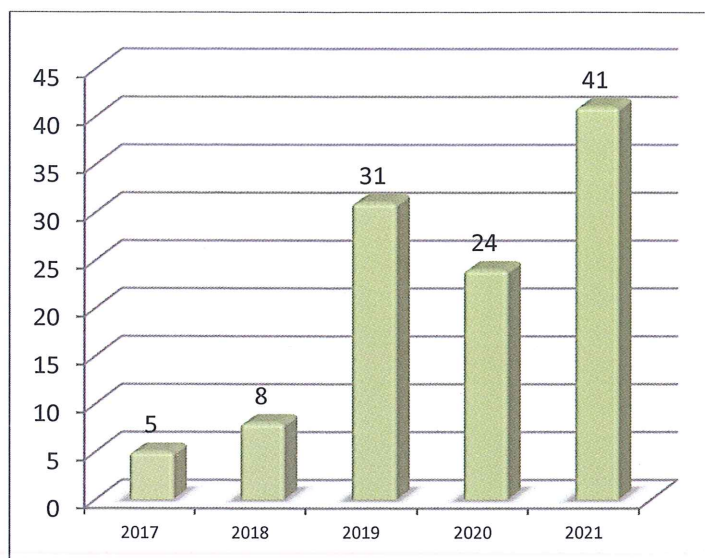
- automatyka, elektronika i elektrotechnika,
- inżynieria mechaniczna,
- inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka.

Wszystkie wydane w 2021 roku **92 publikacje** umieszczono w otwartym dostępie. Przez otwarty dostęp należy rozumieć „*Open Access*) bezpłatny dostęp do pełnych treści recenzowanych publikacji naukowych w publicznym Internecie bez barier prawnych i technicznych i konieczności logowania.

W prestiżowej bazie **Web of Science** w 2021 roku ujęto **41 artykułów** (100%), które znalazły się w „otwartym dostępie”.

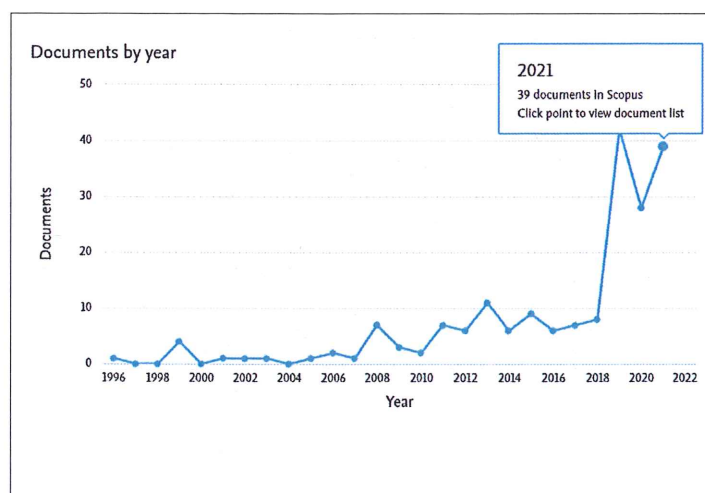
Łącznie baza Web of Science ujmuje z różnych lat - **163¹** publikacje autorstwa pracowników KOMAG-u, w tym w otwartym dostępie – **104 pozycji** (stan na grudzień 2021). Baza ta prezentuje także aktywność publikacyjną w ostatnich latach - Rys 2.

¹ W analizach uwzględniono różne formy zapisu nazwy Instytutu zmieniające się na przestrzeni lat.

Rys 2. Publikacje Instytutu wg bazy Web of Science (lata 2017-2021)

Aktywność publikacyjną w kolejnej istotnej bazie Scopus wyraża się liczbą **196 dokumentów**, co przedstawia Rys 3.

Rys 3. Publikacje Instytutu wg bazy Scopus (lata 1996-2021)

CYTOWANIA

Rangę autorów/ artykułów/czasopism/ Instytutu wyznaczają cytowania, które odwoływane są do wskaźników bibliograficznych, takich jak indeks Hirscha, Impact Factor (IF).

W przypadku bazy Web of Science dane o cytowania i indeksie Hirscha ujęto w poniższych dwóch tabelach i wykresie (Rys. 4)².

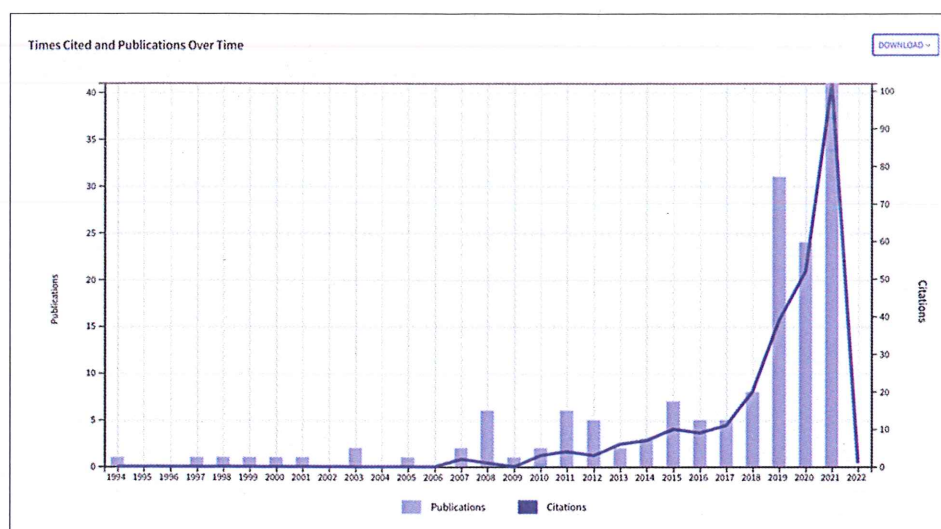
² Wygenerowano na podstawie Web of Science

Zbiorczo - lata 1984-2021

Publications 162 Total From 1900 to 2021	Citing Articles 264 Analyze Total 217 Analyze Without self-citations	Times Cited 337 Total 243 Without self-citations	2.08 Average per item	9 H-Index
--	--	--	--------------------------	--------------

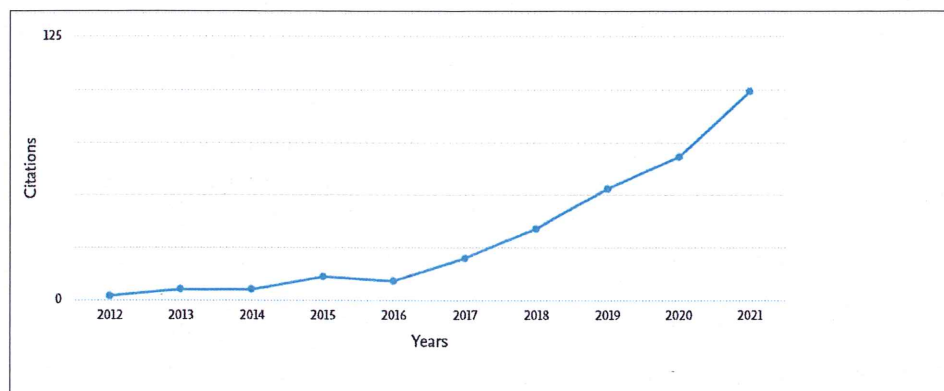
Rok 2021

Publications 41 Total From 2021 to 2021	Citing Articles 25 Analyze Total 20 Analyze Without self-citations	Times Cited 30 Total 24 Without self-citations	0.73 Average per item	3 H-Index
---	--	--	--------------------------	--------------

Rys 4. Cyrowania na tle wszystkich publikacji ujętych w Web of Science (h- index-8)

W przypadku bazy Scopus dane o cyrowaniach i indeksie Hirscha ujęto na Rys 5.

Rys 5. Cyrowania 196 publikacji ujętych w bazie Scopus (h-index -9)³

³ Wygenerowano na podstawie bazy Scopus

DZIAŁANIA NA RZECZ OTWARTEGO DOSTĘPU

W 2021 roku realizowano działania związane z zagwarantowaniem ochrony prawnej rezultatów prac twórczych przy jednoczesnym przestrzeganiu zasad dotyczących etyki publikowania, ujętych w wytycznych organizacji Committee on Publication Ethics (COPE). W odpowiednich kolekcjach na podstronach witryny internetowej Instytutu zainteresowani mają możliwość upowszechniać w otwartym dostępie swoje publikacje.

ITG KOMAG jest wydawcą kwartalnika „MINING MACHINES”, monografii tematycznych, monografii pokonferencyjnych oraz kwartalnika bibliograficznego „Nowości w Światowej Literaturze Górniczej”.

W 2021 roku:

- kontynuowano wydawanie anglojęzycznego kwartalnika „MINING MACHINES”. Nowa formuła wydawnicza zmierza do umiędzynarodowienia i poprawy parametrów cytowalności czasopisma. Obecnie kwartalnik indeksowany jest w zewnętrznych bazach danych:

- BazTech - by Google Scholar, and World Wide Science,
- Arianta – independent Polish Scientific and Professional Electronic Journals database,
- CEON and InfoNa,
- PBN,
- IC Journal Master List - wartość wskaźnika oceny Index Copernicus Value, wzrosła do wartości ICV 2020 = 94.62 (ICV 2019 = 83.92)
- ROAD.

pełnotekstowe artykuły (pdf) kwartalnika Mining Machines dostępne są na stronach:

<http://komag.eu/wydawnictwa/mining-machines/archives>

<http://baztech.icm.edu.pl/> - nadzorowanej przez ICM UW.

<https://journals.indexcopernicus.com/search/journal/issue?issueId=all&journalId=1070>

<https://jbc.bj.uj.edu.pl/dlibra/publication/902432/edition/866662/content>

Po raz pierwszy dla czasopisma wyznaczona została estymowana wartość wskaźnika CiteIndex ukazującego średnią liczbę cytowań w roku 2020 wcześniejszych artykułów; opublikowanych w latach 2017-2019 – indeks ten wyniósł (CiteIndex 2020 = 0,0795)⁴.

- wydano w otwartym dostępie 4 numery kwartalnika bibliograficznego „Nowości w Światowej Literaturze Górniczej”.
- wydano w otwartym dostępie cztery monografie, prezentujące wyniki działalności naukowej i badawczej

monografie pokonferencyjne:

- Innowacyjne i przyjazne dla środowiska techniki I technologie przeróbki surowców mineralnych. Bezpieczeństwo – Jakość – Efektywność. KOMEKO 2021 (ISBN 978-83-65593-23-8),
- Innowacyjne Techniki i Technologie w Dobie Zielonej Transformacji. KOMTECH 2021 (ISBN 978-83-65593-27-6)

monografie, prezentujące wyniki działalności badawczo wdrożeniowej:

- Kombajn Bolter Miner w drażeniu wyrobisk korytarzowych - polskie doświadczenia (ISBN 978-83-65593-25-2),

⁴ Wskaźnik CiteIndex powyżej wartości 0 wyznaczono dla 981 polskich czasopism naukowych. Maksymalna wartość uzyskana przez jedno z czasopism wyniosła ~ 0,6754, mediana ~ 0,0575 a średnia ~ 0,0788. Ocena dotyczyła wersji polskojęzycznej kwartalnika Maszyny Górnicze

- Bolter Miner Machine For driving roadway workings - polish experience (ISBN 978-83-65593-26-9).

Poza wymienionymi zadaniami realizowanymi w ramach bieżącej działalności Wydawnictwa, KOMAG udostępnił wybrane wcześniejsze pozycje książkowe w wersji elektronicznej, z wykorzystaniem międzynarodowej licencji Creative Commons. Instytut udostępnił opracowania, które powstały na bazie referatów wygłoszonych podczas konferencji; takie jak: KOMTECH 2014; KOMTECH 2013; KOMEKO 2014; KOMEKO 2013.

Wszystkie wymienione opracowania są dostępne na stronie internetowej <http://komag.eu/wydawnictwa>

ZADANIA TECHNICZNE

Ponadto w 2021 roku realizowano zadania techniczno-organizacyjne mające na celu zwiększenie dostępności do zasobów:

- W prowadzonym przez Instytut wewnętrznym repozytorium umieszczono starsze wydawnictwa oraz materiały. Sukcesywnie będą one przenoszone do domeny publicznej.
- Zakupiono rozszerzoną licencję systemu PROLIB w zakresie modułu Bibliografia REGA oraz dokonano konwersji danych bibliograficznych z systemu ISIS, co skutkowało dostarczeniem nowoczesnego narzędzia informatycznego do zarządzania danymi ukierunkowane na:
 - dostarczenie kompletnego i bezpłatnego źródła informacji o zawartości polskich oraz zagranicznych czasopism technicznych
 - promocję dorobku polskiej myśli naukowej i technicznej
 - wspieranie ruchu otwartej nauki poprzez udostępnianie pełnych tekstów publikacji.
- Przeanalizowano Program otwierania danych na lata 2021–2027 wdrożony Uchwałą nr 28 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2021 r. (M.P. 2021 poz. 290) oraz Ustawę z dnia 11 sierpnia 2021r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz.U. 2021 poz. 1641) w celu dostosowania Instytutu do zawartych w dokumentach wymagań.
- Zarządzeniem Dyrektora nr 26/2021 z 20 października 2021 zaktualizowano Politykę otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych.
- Zawarto umowę ze Śląską Biblioteką Cyfrową. Po zawarciu obustronnej Umowy ze Śląską Biblioteką Cyfrową od 24 listopada 2021 KOMAG uczestniczy w projekcie dotyczącym prezentacji w Internecie kulturowego dziedzictwa Śląska w jego historycznej i współczesnej różnorodności, publikowaniu naukowego dorobku regionu oraz wspierania działalności dydaktycznej i edukacyjnej. ŚBC jest włączona w krajowy system bibliotek cyfrowych, a opisy publikacji ŚBC są indeksowane i dostępne przez globalne wyszukiwarki internetowe. Od 2022 roku KOMAG będzie administrować własnym cyfrowym zasobem; czyli tzw. kolekcją instytucjonalną.
- Wystąpiono do Ministra Edukacji i Nauki z wnioskiem o wprowadzenie czasopisma Mining Machines na listę czasopism punktowanych, skutkiem czego kwartalnik znalazł się w wykazie z liczbą punktów 20.
- Dokonano korekty w ewidencji prac rozwojowych zrealizowanych w Instytucie w ramach środków publicznych. Korektą ewidencji objęto ponad 3700 prac dostępnych w wersji elektronicznej ujętych w repozytorium instytucjonalnym Instytutu.
- Złożono Wniosek o finansowanie w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki / Doskonała Nauka. Wsparcie monografii naukowych, który został pozytywnie rozpatrzony i skierowany do realizacji przez Instytut w okresie 9 miesięcy w latach 2021-2022. Wniosek dotyczył opracowania monografii pt. „Maszyny transportowe z napędem spalinowym do kopalń węgla kamiennego”.

PLANY NA ROK 2022

1. Kontynuacja zadań w zakresie rozwoju Bazy Wiedzy - dopracowanie szczegółowych procedur oraz rozszerzenie funkcjonalności związanych z procesem ewaluacji dorobku naukowego.
2. Prowadzenie szkoleń z zakresu gromadzenia danych publikacyjnych i ich weryfikacji pod względem ewaluacji.
3. Kontynuacja programu publikacyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem czasopism wysoko punktowanych.
4. Rozeznanie możliwości wykorzystania obcych platform publikacyjnych monografii i publikacji pokonferencyjnych.
5. Digitalizacja wybranych publikacji monograficznych umieszczonych w zbiorach Wydawnictwa.
6. Zacieśnienie współpracy ze Śląską Biblioteką Cyfrową w ramach tworzenia kolekcji instytucjonalnej i stopniowe wprowadzanie do ŚBC zarówno archiwalnych zasobów Instytutu jak i aktualnych zbiorów.
7. Rozeznanie możliwości współpracy z Centrum Otwartej Nauki, ICM UW.
8. Bieżące śledzenie aktualnych wymagań w zakresie polityki otwartego dostępu.

Raport sporządzono w styczniu 2022

Opracowała:
Pełnomocnik Dyrektora
ds. otwartego dostępu
(PSOD)

mgr inż. Romana Zając

Zatwierdził:
Dyrektor Instytutu

dr hab. inż. Dariusz Prostański
prof. ITG KOMAG